

SAŽETAK POČETNE PROCENE STANJA

Klimatske promene ozbiljno ugrožavaju ekonomske, društvene i ekološke sisteme širom Evrope. Ubrzano zagrevanje i ekstremni vremenski uslovi ugrožavaju bezbednost snabdevanja hranom, vodom i javno zdravlje. U tom kontekstu, jačanje otpornosti kroz strategije kao što je *Pathways2Resilience* postaje ključno za očuvanje dugoročne održivosti.

Za Srbiju, koja je posebno ranjiva, prilagodljivost klimatskim promenama je neophodna za zaštitu životne sredine i socio-ekonomski razvoj. Opština Arilje, koja se oslanja na poljoprivredu, posebno malinarstvo, suočava se s povećanim rizikom od elementarnih nepogoda koje ugrožavaju infrastrukturu, poljoprivredne proizvode i zdravlje.

Prilagođavanje u Arilju zahteva strateško planiranje u oblasti upravljanja vodama, zaštite zemljišta i modernizacije navodnjavanja, kao i razvoj lokalnih kapaciteta kroz edukaciju i pristup evropskim fondovima. Ove mere omogućavaju smanjenje ranjivosti i održiv razvoj u uslovima klimatskih promena.

U dosadašnjem radu na sprovođenju projekta **Pathways2Resilience** na području opštine Arilje, okviru aktivnosti usmerenih ka jačanju klimatske otpornosti, sprovedena je početna analiza stanja za područje opštine Arilje, sa fokusom na identifikaciju rizika i izazova povezanih sa klimatskim promenama. Rezultati analize ukazuju na to da su ključni izazovi sa kojima se Opština suočava povezani sa učestalim pojavama elementarnih nepogoda. Ovi ekstremni vremenski uslovi značajno ugrožavaju lokalnu infrastrukturu, poljoprivrednu proizvodnju, kao i kvalitet života stanovništva.

S obzirom na utvrđenu ranjivost, dalji razvoj lokalnih politika prilagođavanja klimatskim promenama treba da bude usmeren ka smanjenju rizika od elementarnih nepogoda. To podrazumeva planiranje i sprovođenje sistemskih mera koje obuhvataju unapređenje sistema ranog upozoravanja, modernizaciju infrastrukture, implementaciju prirodno zasnovanih rešenja za upravljanje vodama, kao i podizanje svesti i kapaciteta lokalne zajednice.

Ovakav pristup predstavlja osnovu za postepeni prelazak ka klimatski otpornom razvoju, pri čemu je ključno uključivanje svih relevantnih aktera – lokalnih vlasti, stručne javnosti, civilnog sektora i stanovništva – kako bi se osigurala dugoročna održivost i otpornost opštine Arilje na posledice klimatskih promena. Kroz dijalog sa lokalnim akterima, edukaciju i primenu savremenih tehnologija, uz podršku evropskih partnera, moguće je razviti održiva rešenja za smanjenje rizika od grada i poplava. Time se otvara put ka jačanju klimatske otpornosti i bezbednijem razvoju opštine Arilje.